

50 GODINA LABINSKIH ATELIERA

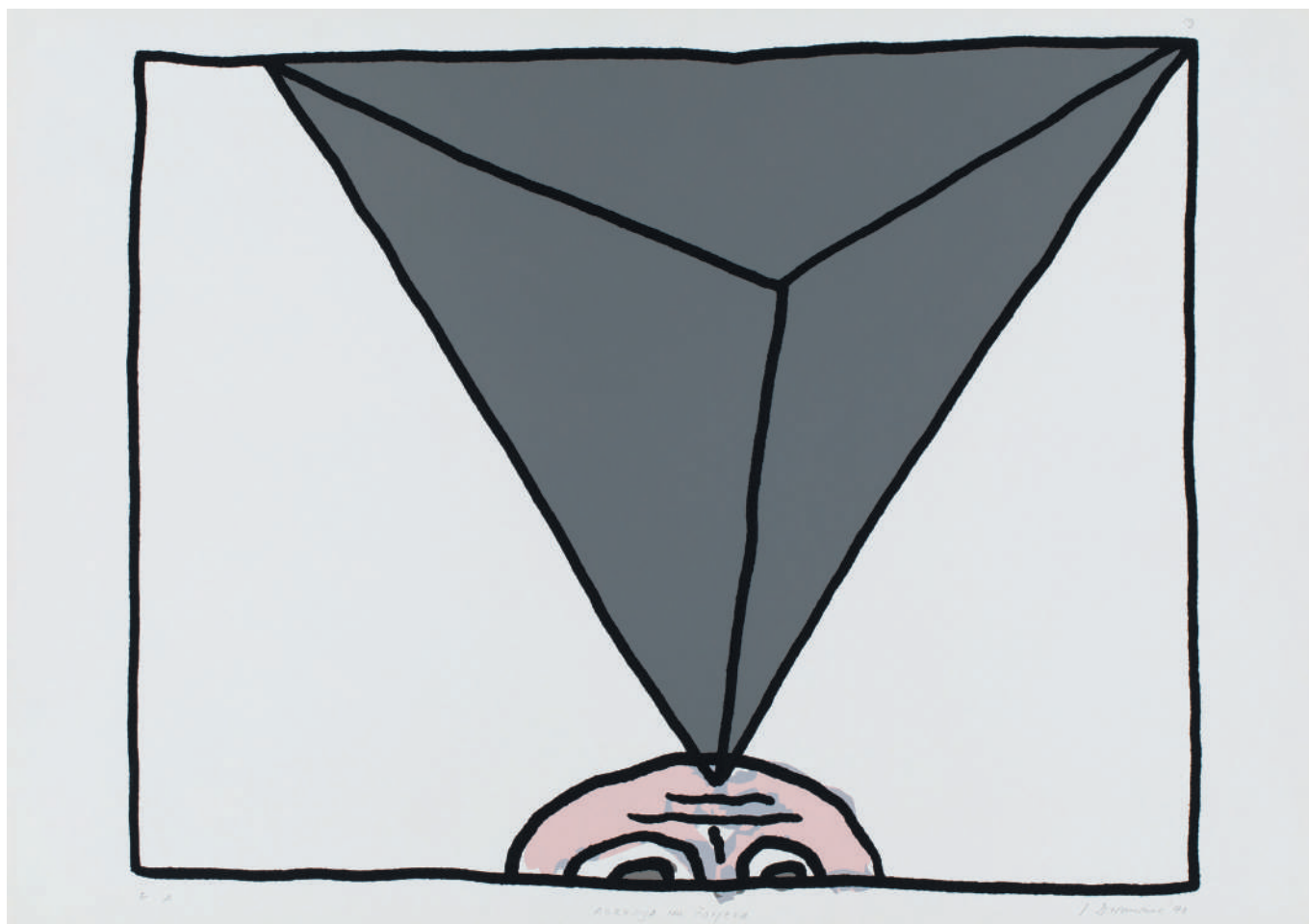

Narodni muzej Labin

MUZEJ GRADA KAŠTELA

Kaštela 2020.

JOSIP DIMINIĆ, 1991., Mir za Hrvatsku, grafika / sitotisak, 48, 5 x 69 cm

Ovogodišnja manifestacija Noć muzeja, petnaesta po redu, podsjeća na važnost "muzejske povijesti, sadašnjosti i budućnosti", a središnja je tema velike obljetnice hrvatskih muzeja. Iako organizator manifestacije Hrvatsko muzejsko društvo ističe, u prvom redu, dvije velike obljetnice – 200 godina Arheološkog muzeja u Splitu i 140 godina Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu, istodobno ukazuje i na širi kontekst. Neke od njih povezujemo s fenomenom Labinskih ateliera, posebice podtema "*Odnos muzeja i lokalne zajednice*".

Odjel moderne i suvremene umjetnosti Muzeja grada Kaštela izložbom 50 godina Labinskih ateliera, 1968. - 2018., želi upoznati svoju publiku s okolnostima nastanka, značenjem, rezultatima a ponajviše umjetničkim djelima nastalima tijekom *likovne akcije* nazvane Labinski atelieri. Likovne umjetnike, povezane s Labinom okupila je ideja oživljavanja svoje lokalne sredine. Udružili su se u likovnu skupinu u trenutku gospodarske i socijalne krize izazvane zatvaranjem labinskih ugljenokopa. Gospodarske teškoće ugrozile su i sam opstanak tog srednjovjekovnog gradića, gdje rudarska djelatnost započinje pod mletačkom vlašću još 1420. a pod imenom Albona spominje se prvi put 285. godine poslije Krista, što ukazuje na kontinuitet života u tom mjestu. Posljednja jama zatvorena je 1999. godine, čime je zatvoren posljednji ugljenokop u Hrvatskoj.

Okupljeni umjetnici organizirali su prvi put zajedničku izložbu u travnju 1968. u novootvorenom galerijskom prostoru Narodnog muzeja Labin, što je bio preduvjet svemu što je uslijedilo. Podupirali su ih priznati povjesničari umjetnosti, pisci predgovora kataloga izložaba i članovi Komisije za izbor radova. Postupno je manifestacija Labinski atelieri postala značajan kulturni regionalni događaj vidljiv i šire, priređivanjem izložaba diljem tadašnje države, ali i u inozemstvu. Privlačili su brojne umjetnike i postali su neprocjenjivo bogatstvo i čimbenik za oživljavanje, a dijelom i opstanak svoga grada. Pokrenuli su intenzivniju izlagačku djelatnost a pojedini likovni umjetnici su se uspješno afirmirali i značajno pridonijeli hrvatskoj kulturi i umjetnosti. Lokalna uprava s gradonačelnicima, prepoznavši vrijednost i potencijal u umjetnicima i njihovu stvaralaštvu, omogućili su tijekom niza godina otvaranje atelijera – radnih i radno - stambenih prostora. Pokretači Labinskih ateliera, posebice Josip Diminić, idejni začetnik, pokrenuli su još jedno labinsko kulturno i umjetničko "čudo". Uz pomoć Quintina Bassania i Milene Lah osnovali su Mediteranski kiparski simpozij – Dubrova, koji je rezultirao parkom od preko devedeset skulptura na otvorenom. Integrirani je dio Parka skulptura Dubrova „Bijela cesta” s dionicama hrvatskih i svjetskih umjetnika, najpoznatiji je hrvatski primjer *land arta*, koji se našao u Tashe-novu izdanju posvećenu najboljim primjerima dizajna prostora.

Danas je Labin sadržajan i šarmantan gradić s očuvanom izvornom arhitekturom, sa za javnost otvorenim umjetničkim atelijerima, s Muzejom koji čuva, proučava, istražuje i prikuplja umjetničke, crkvene, arheološke i etnološke predmete i modelom rudnika, jedinstvenim u istočnom dijelu Europe.

Na izložbi 50 godina Labinskih atelijera izložene su slike, grafike i tri skulpture nastale između 1959. i 1991. Većina djela nastala je u šezdesetim i sedamdesetim godinama 20. stoljeća. Izložene slike izrađene su različitim tehnikama, od ulja na platnu preko enformelističkih praksi pristupa materijalima. Rješavajući razne kompozicijske zadatke neki od autora pribjegavaju, ovisno o unutrašnjem nagnuću, prema geometrijskim ili

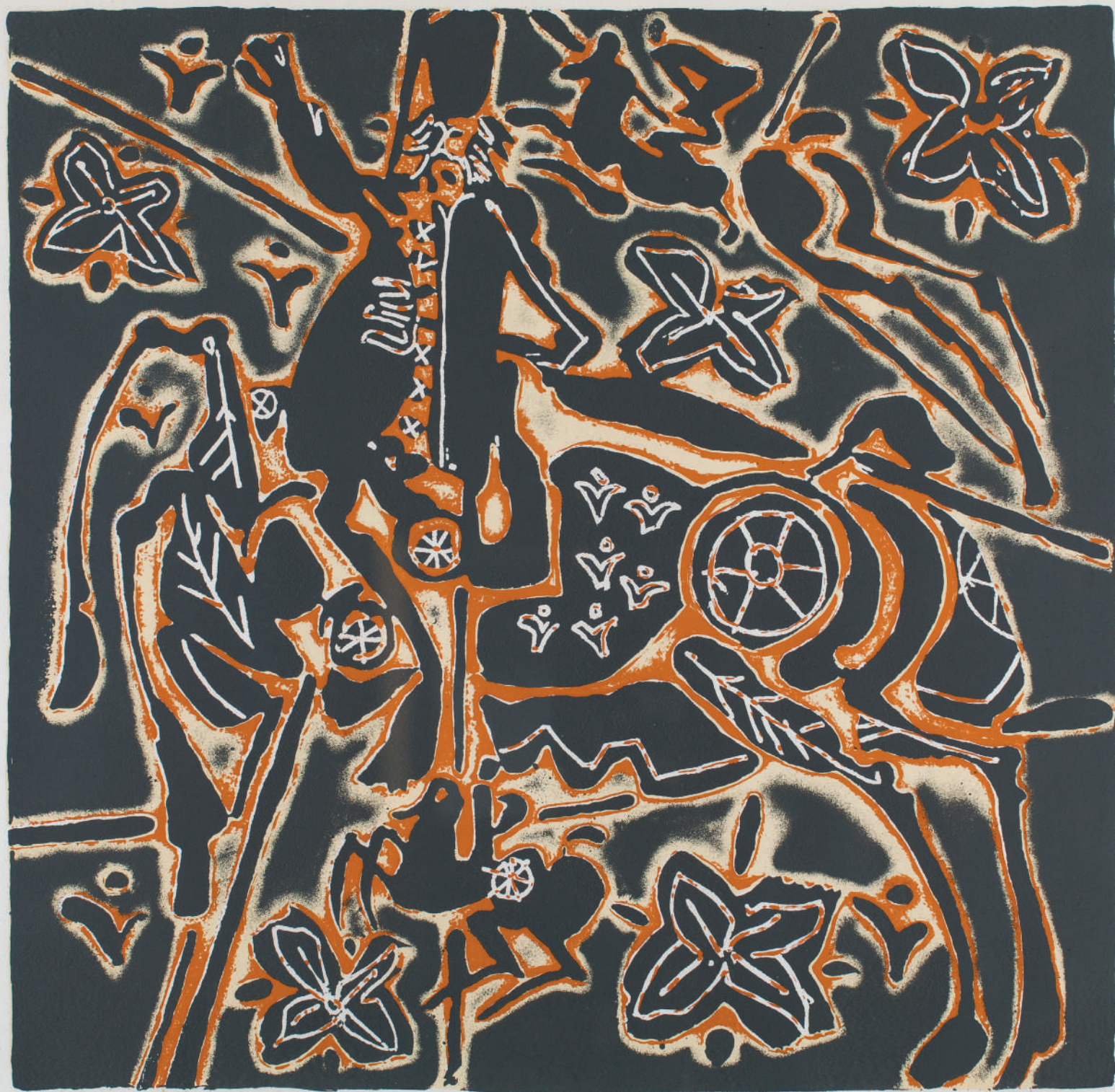
pak organskim formama, a drugi "govore" jezikom znaka ili simbola. Većini je polazište u predmetnom svijetu prepoznatljivih, ili barem asocijativnih motiva, a drugima se, unatoč predmetnom kontekstu, slikarskim ili kiparskim postupkom, potpuno gubi veza s motivom. Većinski je uporište umjetnosti Labinskih atelijera vrijednosti koje su zacrtali udruženi umjetnici Eksperimentalnoga atelijera osnovanog 1951. u Zagrebu (EXAT 51), koji su se zalagali za apstraktnu umjetnost, individualnost, jednaku vrijednost i sintezu svih umjetnosti, nasuprot socrealizmu, koji je na svu sreću prevladavao kod nas samo u prvoj polovini šestog desetljeća 20. st., u prvom redu zahvaljujući pojedincima i grupacijama (Nove tendencije 1961. – 1973.) progresivnih ideja i nastupa u tadašnjem vremenskom i sadržajnom kontekstu.

Mirela Vujević Duvnjak

U doba ozbiljnih naznaka nastupajuće krize rudarstva, koja je snažno uzdrmla ovu temeljnu granu tadašnjeg labinskog gospodarstva; u vrijeme vrhunca stambene krize starogradske jezgre kao izravne posljedice upravo rudarske djelatnosti, koja je dovela u pitanje opstanak starog Labina; dakle u trenutku vrlo sumornog labinskog obzora i ozračja pojavili su se poput feniksa Labinski atelieri. Quintino Bassani, Emil Bobanović Čolić, Mate Čvrljak, Josip Diminić, Jasna Maretić Diminić, Eugen Kokot, Vera Kos Paliska, Karlo Paliska i Renato Percan 28. travnja 1968. upriličili su svoju prvu skupnu izložbu u novoootvorenom galerijskom prostoru Narodnog muzeja Labin. Generacijski bliski, s izuzetkom starijih Bassanija i Bobanovića Čolića, „...oni nisu škola, nemaju proklamirani program. Veže ih mladost, stvaralački napon, nezasićenost i znatiželja“, napisala je tada likovna kritičarka dr. Vanda Ekl, koja je znalački i predano popratila njihovo nastajanje i sazrijevanje. Razumljivo je stoga što su eminentni povjesničari umjetnosti: Ivo Matejčić, Tonko Maroević i Josip Stošić, članovi Komisije za izbor radova treće izložbe Labinskih atelieri, 1970. godine napisali: „Uvjereni smo da je prosjek odabranih radova iznad uobičajene razine regionalnih revijalnih izložbi.“ Dalekovidne su bile misli dr. Ekl, zapisane u prigodi njihova petog nastupa: „Njihova zajednička nazočnost danas uvrh Labina, ojačana lijepim brojem onih kojih najavljuju svoj dolazak, ulijeva sigurnost da taj regionalni skup neće ostati na marginama naših likovnih zbivanja.“

"U prigodi 50. obljetnice osnivanja Labinskih atelieri" iz teksta Tullia Vorana

RAOUL GOLDONI, 1979., Alkali, sitotisk, 69 x 69 cm

Atwood. Hemi 8/11

R 8/11

QUINTINO BASSANI, 1962., *Forme u kršu*, kombinirana tehnika, 55 x 71,5 cm

QUINTINO BASSANI
1959., Tragični aspekt – nijemi svjedoci,
ulje na platnu, 97 x 138 cm

EMIL BOBANOVIĆ ČOLIĆ
1977., Od puta k putu,
reljef / obojeno drvo,
130 x 110 cm

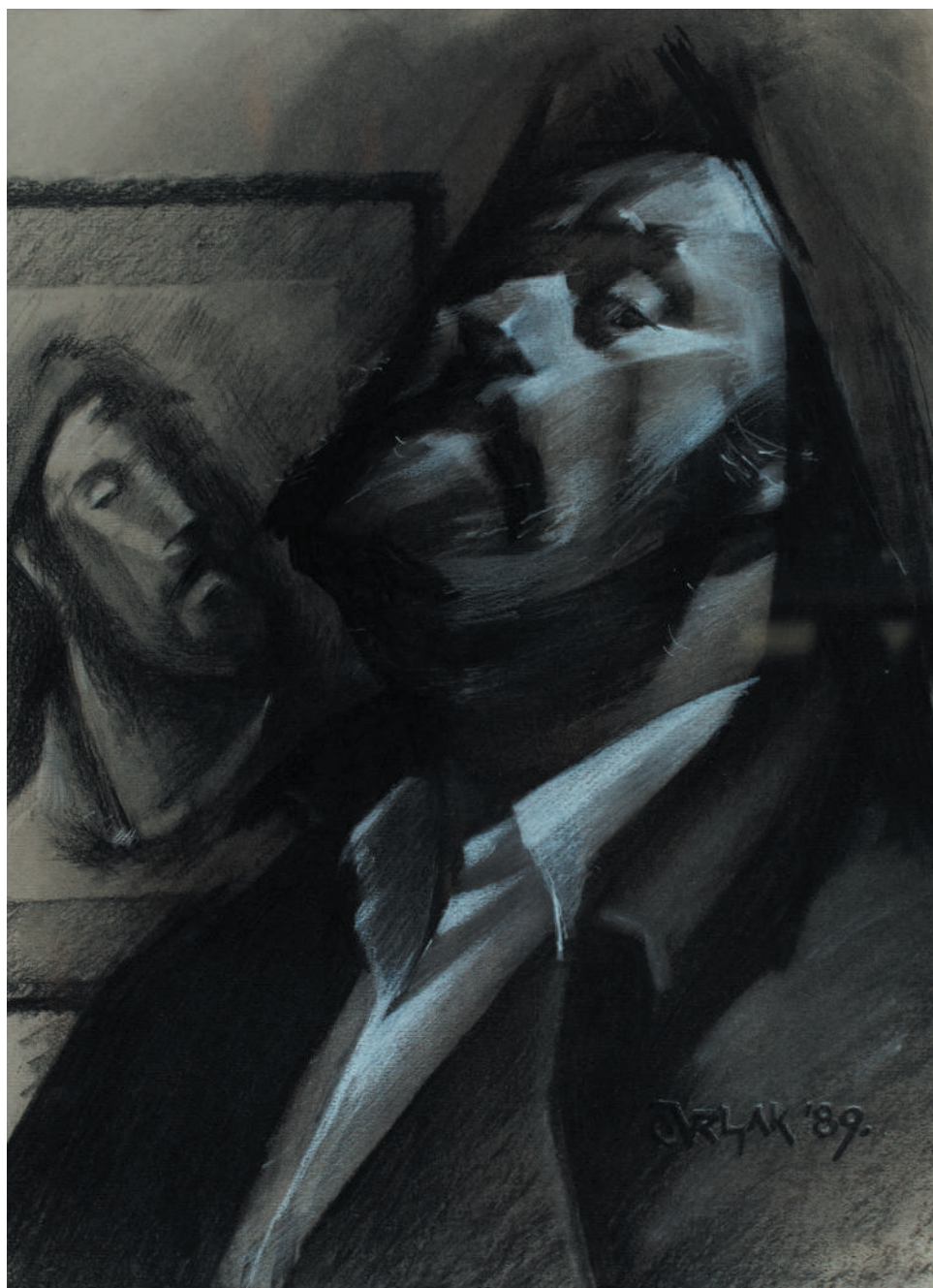

EMIL BOBANOVIĆ ČOLIĆ
1978., Slojevi, grafika /
sitotisak, 60 x 50 cm

MATE ČVRLJAK

1976., Autoportret, reljef / bronca, 30 x 22 x 14 cm

MATE ČVRLJAK
1989., Autoportret,
crtež / ugljen, 70 x 50 cm

EUGEN KOKOT, 1976., Boksitna stijena, ulje na platnu, 66,5 x 81 cm

EUGEN KOKOT
1977., Pegaz,
ulje na platnu, 86 x 66 cm

VERA KOS-PALISKA
1976., Jutarnji cvijet,
ulje na lesonitu, 100 x 80 cm

VERA KOS-PALISKA, 1965., Mrtva priroda s lubanjom, ulje na platnu, 50,5 x 60,5 cm

JASNA MARETIĆ DIMINIĆ, 1973., Cvjetanja mora, ulje nma platnu, 111 x 140 cm

JASNA MARETIĆ DIMINIĆ, 1975., Arabeska flore, ulje na platnu, 100 x 126 cm

KARLO PALISKA, Kompozicija, grafit na papiru, 63 x 80 cm

KARLO PALISKA, 1987., Predvečerje, ulje na drvu, 43 x 57,5 cm

RENATO PERCAN

1978., Izvorište, litografija, 103 x 72 cm

RENATO PERCAN, 1964., Istarski volovi, litografija, 35,5 x 49,5 cm

Quintino Bassani, (Rogočan kraj Labina, 31. 10. 1928. – Zagreb, 6. 4. 2007.) Diplomirao je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1955. u klasi Marina Tartaglie. Poslijediplomski studij završio je 1957. kod Antuna Mezdijića. Samostalno je izlagao na više od 50 izložaba u zemlji i inozemstvu. Iako je živio i radio u Zagrebu, bio je neraskidivo vezan za Istru, posebno za rodni kraj, pa je i u Labinu imao atelijer.

Emil Bobanović Čolić, (Kuna na Pelješcu, 1926.) Diplomirao je slikarstvo u Zagrebu kod Mladena Veže i književnost kod dr. Marina Franičevića. Izlagao je u Hrvatskoj, diljem Europe i u Južnoafričkoj Republici. Na svjetskoj izložbi Biennale Internazionale Arte Contemporanea u Firenci, 2001. godine nagrađen je medaljom Lorenzo il Magnifico i diplomom u selekciji skulptura. Živi i radi na relaciji Kuna, Trstenik na Pelješcu, Zagreb, Labin i Monza (Italija).

Josip Diminić (Sveti Lovreč kraj Labina, 17. 6. 1937. – Labin, 17. 5. 2019.) Školovao se u Zagrebu na Školi primijenjene umjetnosti a potom na Akademiji likovnih umjetnosti, gdje je diplomirao slikarstvo u klasi prof. Marina Tartaglie. Godine 1968. idejni autor je i suosnivač Labinskih atelijera, umjetničke grupacije koja je postala likovnim fenomenom bivše države i koja je Labin iz postrudarske depresije uvrstila na mapu umjetničkih gradova. Tu su se angažirali svi likovni umjetnici, no Josip Diminić vidno i opipljivo najviše, posebice na formiranju mladih umjetnika, koliko i potrebne kulturne infrastrukture, kao što je Narodni muzej i njegove izložbene djelatnosti, zatim atelijera labinskih umjetnika i na koncu, kao kruna njegova pregnuća, tu je od 1970. godine Mediteranski kiparski simpozij posvećen suvremenom, monumentalnom, parkovnom kiparstvu.

Mate Čvrljak (30. 4. 1934. g. Konjevrate pokraj Šibenika – 18. 4. 2018. Labin) Školu primijenjenih umjetnosti u Splitu završio je 1955. godine. Diplomirao je na akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Vanje Radauša 1961. godine. Bio je suradnik Majstorske radionice Antuna Augustinčića od 1962. do 1964. godine. Od 1965. do 2000. godine profesor je umjetnosti u Srednjoj školi „Mate Blažina“ u Labinu. Spomeničke portrete i poprsja u bronci, gipsu i kamenu izrađuje od 1959. godine. Skupno izlaže od 1966. u zemlji i inozemstvu. Autor je niza javnih spomenika i skulptura. Bio je član i osnivač Labinskih ateliera.

Raoul Goldoni, (Split, 27. 1. 1919. – Zagreb, 24. 3. 1983.) Završio je 1938. godine Realnu gimnaziju u Splitu, slikarstvo je diplomirao 1942. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (M. Tartaglia), a studij nastavlja 1942./43. na Akademiji likovnih umjetnosti u Rimu. . Od 1956. počinje izrađivati reprezentativne unikatne predmete u staklu, a od 1958. sustavnije se bavi staklom. Izlagao je na nizu samostalnih i skupnih izložaba u zemlji i inozemstvu. Dobitnik je velikog broja domaćih i inozemnih nagrada. Posmrtno mu je 1984. godine priređena u Zagrebu retrospektivna izložba. Pisao je o teorijskim problemima umjetničkog odgoja. U hrvatskoj umjetnosti XX. st. Goldoni zauzima istaknuto mjesto, posebno na području likovnog oblikovanja u staklu, kojemu je jedan od začetnika u svijetu. Godine 1959. dobio je Nagradu grada Zagreba za industrijsko oblikovanje, a 1974. Nagradu »Vladimir Nazor«.

Eugen Kokot (Kapelica kraj Labina, 9. 2. 1940.) U Zagrebu je završio Školu primijenjene umjetnosti 1962., a na Akademiji likovnih umjetnosti diplomirao je 1966. Godine (R. Goldoni) te je bio suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića 1966. – 1970. Od 1981. nastavnik u Školi primijenjene umjetnosti, a od 1985. asistent, 1987.

docent, 1991. izvanredni i od 1996. redoviti profesor na ALU. Bavio se ilustracijom, opremanjem kataloga izložaba, za stalni postav izložbe glagoljice u riječkoj Naučnoj biblioteci (danas Sveučilišna knjižnica) i kopije fresaka, šezdesetih godina u tehnikama al fresco, al secco, tempere, gvaša ili ulja. Realizirao je 1975. cjelokupni postav Memorijalne zbirke Matije Vlačića Ilirika.

Milena Lah, (Sveti Križ kraj Ajdovščine, 23. 5. 1920 – Zagreb, 15. 6. 2003). U Zagrebu je diplomirala 1949. kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti kod Vanje Radauša i od 1949. – 1950. bila je suradnica Radauševe Majstorske radionice. Potom djeluje kao samostalna umjetnica (1951. i 1955. na višemjesečnim studijskim putovanjima u Rimu, Firenci i Milanu, 1955. i u Parizu), a 1957. – 1967 (s kraćim prekidima). Radila je kao profesorica likovnoga odgoja i povijesti umjetnosti u Učiteljskoj školi u Zagrebu. Dobitnica je 1991. nagrade HDLU-a i Nagrade »Vladimir Nazor« za životno djelo 1996.

Jasna Maretić–Diminić (Vinkovci, 1. 5. 1939. – Labin 29. 8. 2016.) Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu započinje studij slikarstva. Diplomira 1963. godine u klasi prof. Marina Tartaglie. Godine 1961. dobiva studentsku nagradu za slikarstvo. Nakon preseljenja s obitelji u Labin zapošljava se u osnovnoj školi »Matija Vlačić«, a nakon godine dana prelazi u Osnovnu školu »Ivo Lola Ribar«, gdje predaje likovni odgoj sve do umirovljenja 1998. godine. Za svoj pedagoški rad primila je više nagrada i priznanja.

Karlo Paliska (Presika kraj Labina, 8. 10. 1938.). Grafički odjel u Školi primijenjenih umjetnosti u Zagrebu završio je 1959. godine. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi profesora Ive Šebalja 1965. godine. Osim slikarstvom bavio se proučavanjem i obradom graditeljskog nasljeđa Pule. Od 1973. godine imao je 36 samostalnih izložaba slika i crteža, od čega su bile dvije retrospektivne. Od 1966. godine sudjelovao je na preko 250 skupnih izložaba u zemlji i inozemstvu. Galerija Alvona iz Labina mu je 2000. godine sa suizdavačima HDLU-om Istre iz Pule i Art studiom Azinović iz Zagreba izdala monografiju s tekstom Berislava Valušeka. Slikar živi i stvara u Puli.

Vera Kos Paliska (Zagreb 1942.) Srednje obrazovanje stekla je u Klasičnoj gimnaziji a potom je završila studij na Akademiji likovnih umjetnosti u klasi prof. Ive Šebalja. Članica je HDLU-a Istre i Zagreba, Labinskog likovnog kruga, Matice hrvatske i INSEA-e. Bila je redovna profesorica na Filozofskom fakultetu u Puli i Rijeci. Osim slikarstvom bavila se scenografijom, kostimografijom, grafičkim dizajnom. Pisala je osvrte na kulturne događaje u gradu, stručne članke iz likovne pedagogije i začetnica je projekta Pamtimo povijest i kulturne običaje.

Renato Percan (Trget na Labinštini, 29. listopada 1936. – Pula, 21. listopada 2013. Školu primijenjenih umjetnosti završio je 1962. godine u Zagrebu u klasi prof. Vilka Seleni Glihe, 1966. godine. Diplomirao je na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti u klasi prof. Alberta Kinerta. Rado je kao nastavnik, a potom kao grafički urednik u novinskoj kući Glas Istre. Uredio je brojne knjige, časopise i zbornike. Od 1978. godine član je Zajednice umjetnika Hrvatske s profesionalnim statusom slobodnog umjetnika. Izlagao je na 45 samostalnih i preko 200 skupnih izložaba u najuglednijim domaćim i stranim galerijama. Tiskane su mu dvije monografije: »Renato Percan 1966. – 1996.« autora Josipa Depoľa i 2007. godine »Renato Percan – crtač«, autora Berislava Valušeka, Gorke Ostajić Cvajner i Darka Glavana. Za svoj rad nagrađen je s dvadesetak prestižnih nagrada a 1996. godine Predsjednik Republike Hrvatske odlikuje ga Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića.

MILENA LAH

1970., Labudovo oko,
bronca, 75 x 50 x 35 cm